

Bank Spółdzielczy

w Dąbrowie Tarnowskiej

INFORMACJE PODLEGAJĄCE UJAWNNIENIOM
W RAMACH POLITYKI INFORMACYJNEJ
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W DĄBROWIE TARNOWSKIEJ
WEDŁUG STANU
NA DZIEŃ 31.12.2023 ROKU

Spis treści

1.	Informacje ogólne	3
2.	Cele strategiczne oraz zasady zarządzania ryzykiem istotnym	3
2.1.	Ryzyko kredytowe	4
2.2.	Ryzyko płynności i finansowania	7
2.3.	Ryzyko stopy procentowej	7
2.4.	Ryzyko walutowe	8
2.5.	Ryzyko operacyjne oraz braku zgodności	9
2.6.	Ryzyko biznesowe:	10
2.7.	Ryzyko kapitałowe	11
2.8.	Organizacja zarządzania ryzykiem	12
2.9.	System informacji zarządczej	13
3.	System kontroli wewnętrznej	15
4.	Fundusze własne	16
5.	Wymogi kapitałowe	17
5.1.	Zarządzanie ryzykami:	17
5.2.	Długofalowe cele kapitałowe:	17
6.	Zaangażowania kapitałowe Banku	19
7.	Ekspozycja na ryzyko operacyjne	19
7.1.	Dźwignia finansowa	20
8.	Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE)	22
9.	Najważniejsze wskaźniki Banku EU KM1	22
10.	Warunki gwarantowania depozytów w ramach obowiązkowego systemu gwarantowania depozytów przez BFG	23
11.	Ujawnienia w zakresie ryzyka płynności zgodnie z Rekomendacją P	24
11.1.	Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:	24
11.2.	Informacje ilościowe w zakresie zarządzania ryzykiem płynności:	25
12.	Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	28
13.	Informacje dotyczące występowania konfliktów interesów	28
14.	Informacje ujawniane na podstawie Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/631 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ekspozycji na ryzyko stopy procentowej	29

1. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Dąbrowie Tarnowskiej, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Dąbrowie Tarnowskiej, ul. Jagiellońska 1A, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej, stanowiące uzupełnienie informacji ujawnianych na podstawie art. 111a Ustawy Prawo bankowe - wg stanu na dzień 31.12.2023 roku, zwany dalej dniem sprawozdawczym.
2. W 2023 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - * Centrala Banku – 33-200 Dąbrowa Tarnowska, ul. Jagiellońska 1A
 - * Oddział Olesno – 33-210 Olesno, ul. Sucharskiego 7
 - * Oddział Gręboszów – 33-260 Gręboszów 148
 - * SPK Radgoszcz – 33-207 Radgoszcz, Pl. Św. Kazimierza 14
 - * Oddział w Tarnowie – 33-100 Tarnów, ul. Widok 29
3. Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.
4. Dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych bez miejsc po przecinku według stanu na 31 grudnia 2023r.
5. Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.
Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

2. Cele strategiczne oraz zasady zarządzania ryzykiem istotnym

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Dąbrowie Tarnowskiej, zwany dalej Bankiem związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka występującym w Banku Spółdzielczym w Dąbrowie Tarnowskiej jest ryzyko kredytowe w tym ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje w procesie przeglądu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP):

- a) rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe
- b) stopy procentowej w księdze bankowej,
- c) operacyjne ,
- d) ryzyko braku zgodności
- e) płynności i finansowania ,
- f) kapitałowe (zgodnie z Metodą BION - ryzyko niewypłacalności).
- g) biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania.
- h) ryzyko dźwigni finansowej

- i) ryzyko reputacji
- j) ryzyko ESG,
- k) ryzyko bancassurance.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku Strategia działania Banku oraz Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, a także zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obejmuje:

1. Pomiar i monitorowanie poziomu ryzyka,
2. Gromadzenie informacji dotyczących ryzyka,
3. Ograniczanie ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowanego poziomu,
4. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
5. Ograniczanie /eliminowanie negatywnych skutków ryzyka.
6. Raportowanie w sprawie ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka”.

2.1. Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, oraz portfela inwestycji finansowych , zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) przeprowadzanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

1. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
2. wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
3. prawidłowym zabezpieczaniu zwrotu ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotu kredytów,
4. bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
5. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
6. prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
7. kontroli działalności kredytowej,
8. rozdzieleniu funkcji oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje wewnętrzne zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednolicone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w „Instrukcji Metodyka oceny zdolności kredytowej osób fizycznych”.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji wobec instytucjonalnych wyróżniono dwa rodzaje metodyk: dla działalności rolniczej oraz dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą inną niż rolnicza.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem zasad ustanawiania prawnych form zabezpieczenia wierzytelności. Bank udziela kredyty konsumenckie i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S) Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl/DStI opisany w metodyce oceny zdolności kredytowej, uwzględniający minimum egzystencjalne przy kredytach konsumpcyjnych oraz minimum socjalne przy kredytach hipotecznych.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji wartości oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami a także wewnętrznymi regulacjami w tym przyjętymi „Jednolitymi zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzeniu rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS”.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

1. Dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów koncentracji,
2. Stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
3. Analizie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
4. Badaniu ekspozycji zagrożonych,
5. Przedsięwzięciach organizacyjno- kadrowych.

Podstawowa analiza ryzyka kredytowego jest przeprowadzana co najmniej raz w miesiącu, po zakończeniu miesiąca wraz z analizą ogólnego poziomu ryzyka, w odniesieniu do realizacji planu podstawowych wskaźników charakteryzujących ryzyko. Miesięcznej analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego Klientów w podziale na portfel Klientów z zaangażowaniem od 5% do 10% kapitału Tier I oraz powyżej 10% kapitału Tier I, zaangażowanie osób wewnętrznych, poziom rezerw celowych, obligo portfela kredytowego razem z wyszczególnieniem zaległości a także finansowanie aktywów długoterminowych pasywami stabilnymi.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach kwartalnych, na podstawie raportów sporządzonych przez Zespół Zarządzania Ryzykami Raporty dotyczące: koncentracji branżowej, adekwatności kapitałowej, ekspozycji przeterminowanych, koncentracji zabezpieczeń, ryzyka ESG, kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości, analizę detalicznych ekspozycji zawierają zastawienia liczbowe oraz ich interpretację z rekomendacją dalszych działań. Analiza miesięczna opracowywana jest i przedkładana Zarządowi natomiast analiza kwartalna Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej”.

Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pobierane są z systemu operacyjnego oraz innych systemów wspomagających. Każdorazowo po zaimportowaniu danych do systemu informatycznego i wygenerowaniu raportów, przeprowadzana jest kontrola ich zgodności z księgowością Banku za analizowany okres oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego Banku obejmuje:

1. Analizę ilościową i wartościową portfela,
2. Analizę wskaźnikową,
3. Ocenę realizacji limitów koncentracji,
4. Analizę jakościową portfela,
5. Analizę wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji Komitetu Zarządzania Ryzykami. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka, zatwierdzonego w ramach założeń do planu ekonomiczno-finansowego. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez Stanowisko ds. monitoringu i klasyfikacji.

Każdy przypadek lub możliwość przekroczenia limitów (wskaźniki ostrzegawcze) jednostkowych jest zgłaszany osobie kierującej komórką kredytową, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, kontrolować i monitorować profil ryzyka kredytowego, występującego w działalności Banku. Gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowane, Zarząd Banku stosuje następujące rozwiązania:

1. Ograniczanie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka,
2. Zwiększenie poziomu zabezpieczeń,
3. Restrukturyzowanie zadłużenia,

4. Doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych,
5. Podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

2.2. Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest:

1. Zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
2. Zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności,
3. Minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności w tym obligatoryjnych tj. LCR i NSFR,
4. Monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej konieczność uruchomienia planu awaryjnego utrzymania płynności,
5. Minimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
6. Optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Bank zarządza płynnością:

1. Bieżącą w tym dzienną i śróddzienną tj. aktywnie zarządza środkami na rachunku bieżącym, lokując nadwyżki głównie w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe Narodowego Banku Polskiego oraz Skarbu Państwa, zarządza gotówką poprzez ustalanie limitów kasowych,
2. Płynnością krótko i średnioterminową poprzez niezależną ocenę wskaźników płynności, wyznaczanie i monitorowanie limitów płynnościowych oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
3. Płynnością długoterminową poprzez badanie stabilności bazy depozytowej oraz ustalanie limitów koncentracji aktywów i pasywów.

Głównym źródłem finansowania aktywów o długim terminie zapadalności są depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku. Limity ostrożnościowe dotyczące finansowania długoterminowego, ograniczają znaczne zaangażowanie się Banku w tego typu aktywa.

Bank działa w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, co gwarantuje bezpieczeństwo w obszarze płynności.

W celu kształtowania odpowiedniej struktury aktywów i pasywów Bank prowadzi aktywną politykę stóp procentowych.

2.3. Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest:

1. Minimalizowanie ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku,

2. Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem, mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

1. Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. Do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wartości ekonomicznej kapitału Banku (wpływ na fundusze własne),
3. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i wpływu tych zmian na wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału,
4. Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

2.4. Ryzyko walutowe

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzenie 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Na rynku walutowym, Bank przykładą szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągle prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.
5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut).
8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nie znacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 5%.
Akceptowalny poziom ryzyka walutowego został określony w Strategii działania Banku.

2.5. Ryzyko operacyjne oraz braku zgodności

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

1. Utrzymanie narażenia Banku na wystąpienie strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą, bezpiecznym dla działania i rozwoju poziomie,
2. Optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia niezależne od jego działań,
3. Wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgłaszania, rejestrowania i analizowania zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wprowadzania działań zabezpieczających,

Cele szczegółowe to:

1. Zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
2. Wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
3. Zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
4. Ochrona informacji poprzez wdrożenie metod ochrony danych osobowych w oparciu o zapisy ustawy o ochronie danych osobowych, RODO oraz zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji, zgodnie z zapisami Rekomendacji „D”,
5. Zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu terroryzmu,
6. zapewnienie bezpieczeństwa płatności elektronicznych oraz strony internetowej Banku.

Zakładany wzrost skali działalności stanowi jednocześnie wzrost ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. W związku z powyższym istotnym jest zwiększenie efektywności procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, m.in. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych, w celu ograniczenia możliwości wystąpienia zdarzeń operacyjnych, generujących straty.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. Bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
2. Wprowadzanie nowych produktów,
3. Wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych,
4. Bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych,
5. Monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

2.6. Ryzyko biznesowe:

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest wypracowanie takiej wielkości zysku, który zagwarantuje stały wzrost funduszy własnych, dostosowany do poziomu podejmowanego ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem biznesowym obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (dożynki, dni Miasta itp.),
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych,
10. Uwzględnienie czynników ESG w strategii działania Banku.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

2.7. Ryzyko kapitałowe

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. Sukcesywne zwiększanie wysokości funduszy własnych,
2. Zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych,
3. Odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
4. Monitorowanie poziomu wskaźnika dźwigni finansowej,
5. Optymalne zarządzanie ryzykiem bankowym,
6. Uwzględnianie poziomu wskaźników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni w określaniu Polityki dywidendowej Banku.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
 - 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 13,5%, oraz współczynnika kapitału TIER 1 (T1) na poziomie nie niższym niż 11,5%.
4. W przypadku obniżenia łącznego wskaźnika kapitałowego poniżej minimalnego, wymaganego przepisami poziomu Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego wskaźnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności.
6. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.
7. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD IV / CRR. Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD IV / CRR .

8. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank podejmuje następujące działania:
 1. Pomoc uzyskana z funduszu zabezpieczającego SOI
 2. Emisja obligacji, za zgodą KNF,
 3. Sprzedaż kredytów,
 4. Zmiana struktury aktywów w celu zwiększenia dochodowości działalności,
 5. Weryfikacja metod wyliczania wymogów kapitałowych,
 6. Odpowiednia polityka dywidendowa,
 7. Sporządzenie śródrocznego badania bilansu w celu zaliczenia zysku z części roku do funduszy własnych
 8. Zamiana funduszu ogólnego ryzyka na fundusz zasobowy,
 9. inne, zależne od sytuacji Banku.

Ww. działania mają za zadanie utrzymanie wskaźników kapitałowych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Budowa funduszy własnych:

1. Podstawowym źródłem budowy funduszy własnych jest wynik finansowy.
2. Wieloletni plan budowy funduszy własnych (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość kapitałów, polityka dywidendowa) Bank ujmuje w zatwierdzanej przez Radę Nadzorczą Strategii działania, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w Polityce kapitałowej, stanowiącej założeń do planu ekonomiczno-finansowego.
3. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na wskaźnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
4. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny wskaźnik kapitałowy oraz w postaci określonych w Polityce kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.
5. Bank w rocznych planach finansowych oraz w planach perspektywicznych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.
7. Wieloletni plan funduszy własnych zawarty jest w Strategii działania Banku.
8. Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku.
9. W celu ograniczenia zagrożeń, o których mowa w ust. 4, w banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.
10. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez bank funduszy własnych banku, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych.

2.8.Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorczą,
2. Zarząd,

3. Komitet Kredytowy,
4. Komitet Zarządzania Ryzykami,
5. Zespół Ryzyka Kredytowego wraz ze Stanowiskiem ds. monitoringu i klasyfikacji,
6. Zespół Wsparcia Sprzedaży,
7. Zespół Zarządzania Ryzykami,
8. Stanowisko ds. zgodności,
9. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
10. Pozostali pracownicy Banku

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Zespół Zarządzania Ryzykami.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Strategie, polityki, procedury i plany,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,
4. Proces regularnego przeglądu i oceny działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

2.9. System informacji zarządczej

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej, zwany dalej SIZ, opiera się na następujących założeniach:

- 1) Informacje będące przedmiotem raportowania w ramach SIZ pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy statutowe,
- 2) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, które będą podlegać bezpośredniej kontroli Zarządu,
- 3) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
- 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie,
- 5) w przyjętym systemie informacje zarządcze przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 6) Jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu min. o badania biegłego rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych.
- 7) System informacji zarządczej podlega badaniu w ramach audytu wewnętrznego.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
 - a) Wykonanie planu ekonomiczno-finansowego (w tym przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne),
 - b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - c) strukturę przychodów i kosztów,
 - d) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
 - e) uzyskanie wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka.

- 6) realizacji zadań wynikających w regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
 - 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej i audytu Banku.
1. W realizacji systemu informacji zarządczej uczestniczą następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:
 - 1) Rada Nadzorcza,
 - 2) Zarząd,
 - 3) Główny Księgowy,
 - 4) Komitet Zarządzania Ryzykami,
 - 5) Zespół Zarządzania Ryzykami,
 - 6) Zespół finansowo-księgowo-sprawozdawczy,
 - 7) Stanowisko Organizacyjno Administracyjne,
 - 8) Administrator Systemów Informatycznych (ASI),
 - 9) Stanowisko ds. zgodności
 - 10) Stanowisko ds. monitoringu i klasyfikacji działające w ramach zespołu ryzyka kredytowego
 - 11) Zespół Ryzyka Kredytowego
 - 12) Zespół Wsparcia Sprzedaży
 - 13) Zespół IT
 - 14) Inspektor Ochrony Danych (IOD).
 2. Bieżącą analizę poziomu ryzyka bankowego dokonuje Zespół Zarządzania Ryzykami.
 3. Opracowane analizy dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka oraz adekwatności kapitałowej, przekazywane są Zarządowi według poniższych zasad:
 - 1) Miesięcznie Zarząd otrzymuje skróconą informację na temat ogólnego poziomu ryzyka (analiza wskaźników ogólnego poziomu ryzyka) oraz sytuacji finansowej Banku.
 - 2) W cyklach miesięcznych Zarząd otrzymuje analizę ryzyka płynności i stopy procentowej oraz ryzyka kredytowego w zakresie struktury kredytów w tym zagrożonych, wysokich zaangażowań, zaangażowania osób wewnętrznych oraz pokrycia aktywów długoterminowych pasywami w terminie do 30 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczą ww. analizy,
 - 3) w zakresie poziomu ryzyka kredytowego, analiza kwartalna zostaje przekazana w terminie:
 - a) do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza - analiza struktury, limitów oraz poziomu rezerw celowych, przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
 - b) do końca kolejnego kwartału po upływie kwartału za który dokonywana jest klasyfikacja w zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych
 - c) do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza - analiza restrukturyzacji i windykacji kredytów zagrożonych
 - 4) W zakresie ryzyka operacyjnego – analiza zostaje przekazana w terminie do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza,
 - 5) W zakresie ryzyka braku zgodności - analiza zostaje przekazana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej kwartalnie do 30 dnia miesiąca następującego po analizowanym kwartale,
 - 6) W zakresie adekwatności kapitałowej informacja dla Zarządu przekazywana jest do 30 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy.
 - 7) w zakresie ryzyka walutowego, z uwagi na nieznaczące zaangażowanie w działalność dewizową analizy sporządzane są kwartalnie - do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza.
 - 8) Raz w roku nie później niż do końca stycznia roku kolejnego – weryfikacja przyjętych procedur w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową, w tym limitów, testów warunków skrajnych, planów awaryjnych itp.
 4. Zarząd, uwzględniając dane uzyskiwane od komórek organizacyjnych składa Radzie Nadzorczej sprawozdanie w zakresie poziomu każdego rodzaju ryzyka występującego w Banku oraz adekwatności kapitałowej w cyklach:

- 1) na każdym planowanym posiedzeniu Rady Nadzorczej - skróconą informację na temat ogólnego poziomu ryzyka (analiza wskaźników ogólnego poziomu ryzyka) oraz sytuacji finansowej Banku
- 2) co najmniej raz na pół roku – syntetyczną informację na temat realizacji strategii i polityk w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową.

3. System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników w komórkach organizacyjnych, niezależnych od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności,
 - 3) stanowisko organizacyjno-administracyjne
 - 4) Zespół Ryzyka Kredytowego.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada stanowisko organizacyjno-administracyjne, Główny Księgowy, Zespół Ryzyka Kredytowego wraz ze

Stanowiskiem ds. klasyfikacji i monitoringu, Zespół Zarządzania Ryzykami oraz Stanowisko ds. zgodności.

Rada Nadzorcza Banku zapewnia, aby kontrola wewnętrzna i audyt były sprawowane z zachowaniem zasad zapewniających unikanie konfliktów interesów, w tym z zachowaniem zasady, że osoby przeprowadzające kontrolę wewnętrzną i audyt nie powinny być powiązane personalnie z osobami kontrolowanymi.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka tj., obejmuje w szczególności obszary obciążone wysokim ryzykiem. Celem kontroli jest ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem. Przez obszary generujące wysokie ryzyko należy rozumieć te obszary działania, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia nieprawidłowości, które mogą wywołać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczeństwo i reputację funkcjonowania Banku. W szczególności do obszarów obciążonych wysokim ryzykiem w Banku zalicza się działalność kredytową, obsługę klienta, rozliczenia, działalność kasowo-skarbcową, zarządzanie bankiem.

4. Fundusze własne

Bank definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31.12.2023 roku, w szczególności z postanowieniami Rozporządzenia 575/2013 i Prawa Bankowego.

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz 492 Rozporządzenia 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 1423/2013 ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013.

Łączny uznany kapitał Banku na dzień 31.12.2023 r. składały się z kapitału podstawowego Tier I oraz uzupełniającego Tier I i wyniosły łącznie 25 740 tys. zł. Poniżej przedstawiono uzgodnienie pozycji kapitału Tier I i Tier II obliczonych zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Poniżej przedstawiono w tabeli zestawienie poziomu poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2023 roku w tys. zł.

Rodzaj funduszu	Stan na 31.12.2022r.	Stan na 31.12.2023r.
Kapitał Tier I bez pomniejszeń	19 212	24 412
W tym Fundusz udziałowy	277	281
Pomniejszenia kapitału Tier I	---	---
Kapitał Tier I po korektach	19 147	24 340
Kapitał Tier II bez pomniejszeń	830	1 400
Pomniejszenia Kapitału Tier II	---	---
Kapitał Tier II po korektach	830	1 400
Razem fundusze własne (suma kapitału Tier I i Tier II z uwzględnieniem korekt)	19 977	25 740
Łączny wskaźnik kapitałowy	31,59	29,30
Wskaźnik kapitału Tier1	30,14	27,70

Kapitał Tier I – służy do pokrywania strat w warunkach wypłacalności banku. Kapitał taki pozwala bankowi kontynuować normalną działalność i zapewnia mu płynność finansową. Jakościowo najlepszy kapitał Tier I jest nazywany zwykle „kapitałem podstawowym Tier I” (CET1).

Fundusz udziałowy (kapitał założycielski) - środki wpłacone przez udziałowców

Pomniejszenia kapitału Tier I : brak pomniejszeń kapitału.

Kapitał Tier II służy do pokrywania strat w warunkach utraty wypłacalności banku. Pozwala bankowi spłacić deponentów i uprzywilejowanych wierzycieli, gdy bank przestał być wypłacalny.

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

5. Wymogi kapitałowe

1. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE.
2. Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe.
3. W ramach kapitałowej określone są limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
4. Analizie poddaje się przestrzeganie ww. limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.
5. Bank dokonuje okresowego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Wyniki przeglądu są prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6. Bank dąży do kształtowania jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane, dopłaty na rzecz spółek prawa handlowego) tak, aby nie stanowiło ono przekroczenia limitów, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013 UE.
7. Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczonego wewnętrznego wymogu kapitałowego są dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania.

5.1. Zarządzanie ryzykami:

1. Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż 13,5% (przyjęty limit na poziomie 18%), zgodnie ze wskazaniem KNF oraz pozostałych współczynników kapitałowych na poziomie nie niższym niż 11,5% kapitału Tier I (przyjęty limit na poziomie 16%).
2. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, uwzględniając kryteria ilościowe i jakościowe.
3. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzone przez Zarząd Banku.
4. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
5. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.

5.2. Długofalowe cele kapitałowe:

1. Realizacja celów kapitałowych odbywa się poprzez podejmowanie decyzji kapitałowych z zakresu struktury finansowania, podziału zysku oraz polityki dywidendowej.
2. Bank przyjmuje następujące długoterminowe cele kapitałowe:

- 1) dąży do posiadania funduszy własnych banku zapewniających utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 18% (limit zewnętrzny 13,5%);
- 2) dąży do uzyskania następującej struktury funduszy podstawowych:
 - a) fundusz udziałowy: maksimum 10%,
 - b) pozostałe fundusze zasobowy i rezerwowy łącznie: minimum 90%;
- 3) przeznacza co najmniej 80% wypracowanego zysku rocznego netto na zwiększenie funduszy własnych banku; poziom odpisów z zysku jest uwarunkowany m.in.:
 - a) strategią rozwoju banku,
 - b) bieżącą adekwatnością kapitałową banku,
 - c) zmiennością wyniku finansowego netto,
 - d) obecną i przewidywaną sytuacją makroekonomiczną,
 - e) funkcjonowaniem w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej;
- 4) utrzymanie obecnej struktury funduszu udziałowego aby nie doszło do koncentracji udziałów przez Członka powyżej 5% funduszu udziałowego Banku;
- 5) monitoruje zaangażowanie kapitałowe w akcje Banku Zrzeszającego na poziomie od minimum 7% do maksymalnie 10% uznanego kapitału Banku;
- 6) utrzymuje zaangażowania w obligacje Banku Zrzeszającego na maksymalnej wysokości 10% funduszy własnych Banku.

3. Metody wyliczania ekspozycji na ryzyko oraz wymogów kapitałowych minimalnych i wewnętrznych zawiera „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej”.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2022r. w tys zł	Stan na dzień 31.12.2023r. w tys zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	156	174
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	146	258
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	67	65
4.	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	39	169
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0	0
6.	Ekspozycje detaliczne	3 263	3 350
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0	0
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	88	339
9.	Ekspozycje kapitałowe	102	102
10.	Inne ekspozycje	238	232
RAZEM		4 099	4 689

Bank poza ustawowym obowiązkiem nie musiał tworzyć dodatkowych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego na dzień bilansowy.

4. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys zł.
1.	ryzyko kredytowe	58 608
2.	ryzyko rynkowe (walutowe)	----
3.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	----

4.	ryzyko operacyjne	29 248
RAZEM		87 856

5. Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na pozostałe rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1. ryzyko płynności	0,00
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0,00
3. ryzyko koncentracji zaangażowań	0,00
4. ryzyko kapitałowe	0,00
RAZEM	0,00

6. Zaangażowania kapitałowe Banku

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Udziały i wpisy w SSOZ BPS	5	System Ochrony Zrzeszenia BPS - Spółdzielnia	NIE
Bank BPS SA – akcje	1 272	Bank Zrzeszający	NIE
Bank BPS SA - obligacje	2 066	Bank Zrzeszający	NIE

7. Ekspozycja na ryzyko operacyjne

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego. Utworzony wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 31.12.2023r. wyniósł 2 340tys. zł.

2. Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto	transfer ryzyka	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank
1. Oszustwa zewnętrzne,	0	0	0
2. Oszustwa wewnętrzne,	0	0	0
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,	0	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe,	0	0	0
5. Uszkodzenia aktywów,	0	0	0
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,	0,16	0,16	0
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	0,29	0,19	0,1

Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości ww. strat:

- Zwiększenie zakresu i częstotliwości kontroli w ramach matrycy kontroli.
- Organizowanie pracy i zarządzania pracownikami zatrudnionymi w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku w sposób zapewniający niezakłóconą pracę oraz osiąganie zamierzonych celów określonych w zakresie działalności bankowej.
- Okresowa konserwacja sprzętu zgodna z wytycznymi podanymi przez producentów oraz wymiana już zużytych komponentów lub przestarzałego oprogramowania.
- Okresowe szkolenia pracowników.

Informacja o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w minionym roku:

Bank nie odnotował znaczących zdarzeń operacyjnych w 2023r.

7.1.Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych

i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;

- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	356 735
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	8 952
7	Inne korekty	0
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	347 783

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	339 873
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	339 873
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	16 862
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-8 952
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	7 910

Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	24 340
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	347 783
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,00

8. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE)

Nie dotyczy

9. Najważniejsze wskaźniki Banku EU KM1

		a	e
		31.12.2023 r.	31.12.2022r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	24 340	19 147
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	24 340	19 147
3	Łączny kapitał (tys. zł)	25 740	19 977
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	87 856	63 235
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	27,7039	30,2798
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	27,7039	30,2798
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	29,2974	31,5924
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,0000	0,0000
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,0000	0,0000
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,0000	0,0000
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-

9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	19,7039	22,2798
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	347 783	323 319
14	Wskaźnik dźwigni (%)	6,9985	5,9222
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000
Wskaźnik pokrycia wpływów netto*			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	80 392	67 476
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	47 642	47 076
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	16 243	14 894
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	31 398	32 182
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	256,0407	209,6708
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	274 314	250 283
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	169 832	157 666
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	161,5200	158,7400

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

10. Warunki gwarantowania depozytów w ramach obowiązkowego systemu gwarantowania depozytów przez BFG

Warunki gwarantowania depozytów zostały umieszczone na stronie internetowej Banku spółdzielczego w Dąbrowie Tarnowskiej – www.bsdaabrowatarnowska.pl. Środki objęte są gwarancjami BFG tak jak

inne podmioty rynku finansowego podlegające nadzorowi.

Wysokość środków gwarantowanych na dzień 31.12.2023r. wyniosła: 224 174 tys. zł

11. Ujawnienia w zakresie ryzyka płynności zgodnie z Rekomendacją P

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *Zespół Finansowo-Księgowo-Sprawozdawczy* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - *Oddziały* Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *Zespół Zarządzania Ryzykami* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach uczestnictwa w Spółdzielni Zrzeszenia BPS na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego.
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;

- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
 - 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
 - 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.
- Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.
- Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

11.1. Informacje ilościowe w zakresie zarządzania ryzykiem płynności:

- 1) rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku (w tys. zł):

Aktywa płynne	Minimum aktywów płynnych	Wartość nadwyżki aktywów płynnych
76 884 tys. zł	26 484 tys. zł	50 400 tys. zł
Wskaźnik LCR	Wskaźnik LCR minimalny	Wysokość wskaźnika LCR ponad minimum
2,90	1,0	1,90

- 2) normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji (w tys. zł):

Lp.	Norma płynności:	Wartość na dzień 31.12.2023r.
5	LCR	2,90
6	Nadwyżka płynności (Rek. P)	50 400 tys. zł

- 3) luka płynności zawierającą kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności (wartość luki podana w tys. zł.):

	31.12.2023		31.12.2022	
Wskaźnik płynności a`Vista	0,09	0,27	0,09	0,37
LUKA kontraktowa	-235 034		-228 315	
LUKA po urealnieniu	-50 754		-29 221	
Skumulowany wskaźnik płynności do 7 dni	0,49	1,63	0,53	2,58
LUKA kontraktowa	-134 205		-119 386	
LUKA po urealnieniu	+47 033		+78 053	
Skumulowany wskaźnik do 1 m-ca	0,54	1,89	0,61	3,02
LUKA kontraktowa	-124 939		-102 247	
LUKA po urealnieniu	+67 290		+103 633	
Skumulowany wskaźnik do 3 m-cy	0,63	2,27	0,66	3,25
LUKA kontraktowa	-106 738		-94 139	
LUKA po urealnieniu	+100 414		+125 015	
Skumulowany wskaźnik do 12 m-cy	0,76	2,71	0,74	3,23
LUKA kontraktowa	-78 424		-80 267	
LUKA po urealnieniu	+152 875		+157 827	
Wskaźnik powyżej 12 m-cy	0,96	0,94	0,94	0,93
LUKA kontraktowa	-9 480		-18 301	

4) w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych oraz banku zrzeszającego, dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeszenia (w tys zł):

Lp.	Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia	Wartość na dzień 31.12.2023r.
1	Wpłata na fundusz wsparcia płynności (IPS) – depozyt obowiązkowy	20 936

Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie płynności do SSOZ BPS

Dziennie sporządzana jest informacja na temat miar płynności (LCR i NSFR). Z częstotliwością miesięczną, kwartalną i roczną sporządzane są analizy, które zgodnie z zasadami sporządzania informacji zarządczej prezentowane są odpowiednio Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,

- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,

- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

12. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Wszyscy członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Dąbrowie Tarnowskiej, zwanego dalej Bankiem posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Rękojmia, o której mowa w zdaniu pierwszym, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z zarządzaniem Bankiem.

Ostatnia ocena odpowiedniości została przeprowadzona:

1. Zarządu w dniu 30.06.2024r. – ocena wtórna
2. Rady Nadzorczej w dniu 30.06.2024r. – ocena wtórna

13. Informacje dotyczące występowania konfliktów interesów

W Banku została przyjęta przez Zarząd, a następnie zatwierdzona przez Radę „Polityka unikania konfliktów interesów w Banku Spółdzielczym w Dąbrowie Tarnowskiej”. Polityka określa źródła powstawania konfliktu interesów, opis działań w celu uniknięcia konfliktu interesów oraz podział zadań w ramach zarządzania ryzykiem konfliktu interesów.

Konflikt interesów według unijnej dyrektywy obejmuje co najmniej każdą sytuację, w której członkowie personelu instytucji zamawiającej biorący udział w prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia lub mogący wpłynąć na wynik tego postępowania mają, bezpośrednio lub pośrednio, interes finansowy,

ekonomiczny lub inny interes osobisty, który postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia.

Podstawowe źródła powstawania konfliktów interesów stanowią:

1. Członkowie organów statutowych,
2. Pracownicy,
3. Klienci,
4. Kontrahenci.

Podstawowe przyczyny powstawania konfliktów interesów:

1. Powiązania personalne,
2. Działalność dodatkowa – poświęcanie wystarczającej ilości czasu na realizację zadań w Banku,
3. Działalność konkurencyjna w stosunku do działalności Banku,
4. Działalność konkurencyjna w stosunku do klientów Banku,
5. Nierówne traktowanie.

W celu unikania konfliktu interesów wynikających z powiązań personalnych Bank podejmuje odpowiednie działania w następujących obszarach:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Pracownicy.

Pracownicy BS w Dąbrowie Tarnowskiej są zobowiązani do okresowego wypełniania i składania oświadczeń dotyczących ryzyka konfliktu interesów oraz zobligowani do bezzwłocznego informowania Banku o występowaniu zdarzeń lub okoliczności ich dotyczących, powodujących występowanie konfliktu interesów. Weryfikacja powiązań personalnych osób zatrudnionych w Banku na wszystkich stanowiskach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników pełniących kluczowe funkcje lub stanowisk kierowniczych, ma na celu unikanie nieprawidłowości w procesie decyzyjnym. W przypadku zaistnienia powiązań personalnych pomiędzy pracownikami, Bank podejmuje stosowne działania mające na celu wyeliminowanie ryzyka operacyjnego, które mogłoby prowadzić do nadużyć ze strony pracowników. Bank na bieżąco monitoruje skuteczność zarządzania konfliktem interesów.

14. Informacje ujawniane na podstawie Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/631 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ekspozycji na ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (IRRBB) to obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów, jak i wartości ekonomicznej, wynikające ze zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych. Obejmuje ono: ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe oraz opcji klienta.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki, w oparciu o sporządzane raporty i analizy, w tym:

- 1) raport luki terminów przeszacowania, pokazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) wrażliwych pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania;
- 2) raport luki ryzyka bazowego, obrazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) oprocentowanych pozycji bilansowych i pozabilansowych w poszczególnych terminach

przeszacowania, w podziale na stawki bazowe, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie produktów/ instrumentów finansowych;

- 3) analizę profilu ryzyka stopy procentowej Banku, umożliwiającą określenie stopnia wrażliwości oprocentowania aktywów/ pasywów wrażliwych Banku na zmiany rynkowych stóp procentowych;
- 4) analizy testów warunków skrajnych (stress test) dla aktualnej struktury pozycji oprocentowanych Banku;
- 5) symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku przy aktualnej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych;
- 6) analizy testów warunków skrajnych (równoległych i nierównoległych) dla zmiany wartości ekonomicznej Banku.

Całkowity apetyt na ryzyko został wyrażony w postaci dedykowanego kapitału na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej wyznaczony przez Zarząd Banku w dedykowanej temu ryzyku polityce. Apetyt na ryzyko został wyrażony przy uwzględnieniu miar wpływu wahań stóp procentowych na wynik odsetkowy w perspektywie 12 miesięcy oraz wartość ekonomiczną kapitału.

Ryzyko stopy procentowej dotyczy każdej pozycji aktywów (z wyłączeniem aktywów odliczanych od kapitału podstawowego Tier 1), zobowiązań i pozycji pozabilansowych w portfelu bankowym, które obecnie generują lub w wyniku zmiany poziomu stóp procentowych mogą generować w przyszłości przychody/koszty odsetkowe. Pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych co do zasady powinny być wykazywane i wykorzystywane do szacowania poziomu ryzyka w wartości nominalnej (wartości stanowiącej podstawę naliczania odsetek).

Standardowy pomiar ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej odbywa się z częstotliwością miesięczną. Zawiera ona analizę stóp bazowych wraz z prognozą, analizę krzywej dochodowości WIBOR, analizy struktury aktywów i pasywów w bilansie banku, obliczenie marży odsetkowej, analizę wskaźników niedopasowania luki, zmiany wyniku odsetkowego, analizy ryzyka bazowego, przeszacowania, opcji Klienta oraz zmiany wartości ekonomicznej, ryzyko krzywej dochodowości, analizy limitów. Informacja kwartalna jest rozszerzona o testy warunków skrajnych wraz z analizą ich wyników.

BS w Dąbrowie Tarnowskiej w ramach testów warunków skrajnych przeprowadza raz na kwartał (testy szokowe w bieżącym zarządzaniu):

- oblicza wpływ scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w ramach standardowego testu wartości odstających. Jeżeli spadek wartości ekonomicznej kapitału przekracza 15% kapitału podstawowego Tier 1 banku w ramach któregośkolwiek z sześciu scenariuszy, bank niezwłocznie informuje o tym krajowy organ nadzoru oraz Spółdzielnię SOZ BPS;

- bada wpływ nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 250 punktów bazowych na wynik odsetkowy w perspektywie 12-tu miesięcy. W przypadku przekroczenia w dół progu wrażliwości -5% kapitału Tier1 (co stanowi zgodnie z Wytycznymi EBA „duże obniżenie wyniku odsetkowego”) Bank niezwłocznie informuje o tym krajowy organ nadzoru oraz Spółdzielnię SOZ BPS.

Scenariusze wstrząsów stosowane do celów nadzorczych		a	b	c	d
		Zmiany w bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału		Zmiany w wyniku odsetkowym netto	
		Bieżący okres	Poprzedni okres	Bieżący okres	Poprzedni okres
1	Równoległy wzrost szoku	1 009	797	-1 393	---
2	Równoległy spadek szoku	- 1 009	-797	701	---
3	Spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych (ang. <i>steepener</i>)	- 510	237	---	---
4	Wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych (ang. <i>flattener</i>)	332	-384	---	---
5	Wzrost stóp krótkoterminowych	- 30	-643	---	---
6	Spadek stóp krótkoterminowych	34	643	---	---

Data: 06.06.2024r.

Sporządził: Dominik Garstka

Zatwierdził: Zarząd BS w Dąbrowie Tarnowskiej na posiedzeniu z dnia 06.06.2024r.
Rada Nadzorcza BS w Dąbrowie Tarnowskiej na posiedzeniu z dnia 06.06.2024r.